

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

VAIDEOTSUS
ja
ETTEKIRJUTUS-HOIATUS
avaliku teabe asjas nr. 2.1.-3/20/1114

Vaideotsuse ja ettekirjutuse tegija	Andmekaitse Inspektsioon
Vaideotsuse ja ettekirjutuse tegemise aeg ja koht	07.05.2020 Tallinnas
Vaide esitamise aeg	23.03.2020
Teabevaldaja	Tartu Vangla aadress: Turu 56, 51004, Tartu e-posti aadress: tartu.vangla@just.ee
Vaide esitaja (teabenõudja)	Xxx aadress: xxx

RESOLUTSIOON:

avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 punkti 1, AvTS § 51 lg 1 p 1 ja 4 ning haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 2 ja Vabariigi Valitsuse seaduse § 75¹ lg 3 alusel

- 1) teen vaideotsuse rahuldada vaie osaliselt;
- 2) teen teabevaldajale täitmiseks kohustusliku ettekirjutuse: vaadata uuesti läbi vaide esitaja 16.02.2020 ja 24.02.2020 teabenõuded osas, milles vaide esitaja soovis vangla kaupluse ja meditsiiniosakonna juhatajatele tehtud pöördumisi ja nende vastuseid ning väljastada vaide esitajale tema poolt soovitud teave, kui puudub alus teabenõude täitmisest keeldumiseks. Keeldumise korral tuleb viidata õiguslikule alusele ja keeldumist põhjendada;
- 3) määran ettekirjutuse täitmise tähtajaks 20. mai 2020;
- 4) ülejäänud osas jätan vaide rahuldamata.

AvTS § 52 kohaselt peab teabevaldaja ettekirjutuse saamisest alates viie tööpäeva jooksul võtma kasutusele abinõud ettekirjutuse täitmiseks ja teatama sellest Andmekaitse Inspektsioonile.

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Vaide esitaja saab 30 päeva jooksul pöörduda teabevaldaja vastu halduskohtusse üksnes vaideotsuse (ülaltoodud punkt 4) rahuldamata jäänud osas. Vaide esitaja saab 30 päeva jooksul

pöörduda halduskohtusse, kui Andmekaitse Inspeksioon rikkus menetlemisel vaide esitaja õigusi muul viisil.

Teabevaldaja saab käesoleva haldusakti vaidlustada vaidega Andmekaitse Inspeksiooni peadirektorile või Vabariigi Valitsuse seaduse §-s 101 toodud korras.

Ettekirjutuse vaidlustamine ei peata selle täitmise kohustust ega täitmiseks vajalike abinõude rakendamist.

HOIATUS:

Kui teabevaldaja jätab Andmekaitse Inspeksiooni ettekirjutuse täitmata, võib Andmekaitse Inspeksioon pöörduda teabevaldaja kõrgemalseisva asutuse, isiku või kogu poole teenistusliku järelevalve korraldamiseks või ametniku suhtes distsiplinaarmenetluse algatamiseks. (AvTS § 10 lõiked 1 ja 4, § 53 lõige 1).

FAKTILISED ASJAOLUD:

Vaide esitaja leiab inspeksioonile esitatud vaides, et vangla ei ole väljastatud kogu palutud teavet.

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED:

Kinnipeetav xxx esitas teabevaldaja Tartu Vanglale 16.02.2020 teabenõude 2-5/226-1, milles palus väljastada koopiad vangla kaupluse juhatajale tehtud järelepäringust ja sealt saadud vastusest, mis olid tehtud tema taotluse 6-28/1119-1 menetlemisel. Kui eksisteerib teisigi menelustoiminguid (nt päring vangla meditsiiniosakonda), siis ka neist dokumentidest palus xxx talle koopiad väljastada.

Lisaks palus xxx väljastada koopiad vangla meditsiiniosakonna juhatajale tehtud järelepäringust ja sealt 23.01.2020 saadud vastusest, mis olid tehtud tema taotluse 6-24/464-1 menetlemisel. Kui asjas tehti teisigi menelustoiminguid, siis palus xxx ka nendest dokumentidest talle koopiad väljastada.

Teabenõudes xxx selgitas, et dokumente vajab selleks, et kaitsta tulemuslikult oma seisukohti ja õigusi tulevases halduskohtumenetluses. xxx leidis, et tal on õigus teada, milline info on juba asutuse kätte kogutud, kas see on tõene ja täielik.

2. Kinnipeetav xxx esitas Tartu Vanglale 24.02.2020 veel ühe teabenõude 6-24/1266-1, millega palus väljastada talle tutvumiseks ja analüüsimiseks kõikide protokollide koopiad, mis olid koostatud haldusorgani (Tartu Vangla) poolt tema ja haldusorgani vahel toimunud vestlustest menelustoimingute käikude fikseerimiseks seoses tema taotluste 6-28/1119-1 ja 6-24/464-1 menetlemisega ajavahemikul alates 30.12.2019 kuni 30.01.2020.

Teabenõudes viitas xxx kindlatele haldusmenetluse seaduse (HMS) sätetele, millistele tuginedes või milliste kohaselt oli haldusorgan kohustatud protokollima tema ja haldusorgani vahel toimunud vestlusi seoses eelmainitud taotluste menetlemisega.

xxx selgitas teabenõudes, et protokolle vajab ta selleks, et kaitsta tulemuslikult oma seisukohti ja õigusi tulevases halduskohtumenetluses juhul, kui vangla jätab rahuldamata tema vaided 1-11/73-1 ja 1-11/80-1. xxx leidis, et tal on õigus teada, kas protokollid sisaldavad tõest ja täieliku infot ning tugineda neile kui tõenditele.

3. Kuna Tartu Vangla ei väljastanud xxx teabenõudes 2-5/226-1 nõutud teavet ega keeldunud teabenõude täitmisest tähtaegselt vastavalt avaliku teabe seaduses (AvTS) sätestatud normidele, edastas xxx teabenõudega seoses Andmekaitse Inspeksioonile (edaspidi inspeksioon) 01.03.2020 selle mitterõuetekohase täitmise peale vaide.

Käesoleva vaide koostamise seisuga ei ole xxx oma vaidele inspeksioonilt veel tagasisidet saanud.

4. Peale eelnevas punktis märgitud vaide esitamist inspeksioonile, pöördus 09.03.2020 xxx poole suuliselt Tartu Vangla inspektor xxx, kes näitas xxx kahte tema teabenõuet (2-5/226-1 ja 6-24/1266-1) ja teatas, et Tartu Vangla ei ole võimalik teabenõuetes taotletud teavet väljastada, kuna taotletud teavet (dokumente) Tartu Vangla ei valda. Tuginedes oma selgitustele, soovis ametnik xxx teabenõuetele allkirju suulise vastuse kohta selleks, et teabenõudeid saaks lugeda

täidetuks. Kuna xxx sai aru, et ametniku poolt edastatav informatsioon teabenõuetes taotletud teabe kohta eksitav ja ei vasta tegelikkusele, keeldus ta teabenõudeid allkirjastamast ja palus teha neile kirjalikud vastused.

5.10.03.2020 tegi Tartu Vangla xxx teabenõuetele vastused 2-5/226-2 ja 6-24/1266-2. Tartu Vangla koostas mõlemale teabenõudele ühe vastuse, millega keeldus teabenõuetes taodeldud teavet väljastamast.

6. Käesolevaga mina xxx, juhindudes AvTS §-dest 44 ja 46, soovin vaidlustada Tartu Vangla vastused 2-5/226-2 ja 6-24/1266-2, millistega keeldus Tartu Vangla kui teabevaldaja teabenõuete täitmisest.

Õiguslik regulatsioon AvTS § 3 lg 1 sätestab, et avalik teave (edaspidi teave) on mis tahes viisil ja mis tahes teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave, mis on saadud või loodud seaduses või selle alusel antud õigusaktides sätestatud avalikke ülesandeid täites.

AvTS § 4 lg 1 kohaselt demokraatliku riigikorralduse tagamiseks ning avaliku huvi ja igäihe õiguste, vabaduste ja kohustuste täitmise võimaldamiseks on teabevaldajad kohustatud tagama juurdepääsu nende valduses olevale teabele seaduses sätestatud tingimustel ja korras. Sama paragrahvi lg 2 sätestab, et teabele juurdepääs tuleb tagada igäihele võimalikult kiirel ja hõlpsal viisil.

AvTS § 9 lg 1 sätestab, et teabevaldaja on kohustatud võimaldama juurdepääsu tema valduses olevale teabele seaduses sätestatud korras. Sama paragrahvi lg 2 p 1 ja 2 tuleneb teabele juurdepääsu võimaldamisel on teabevaldaja kohustatud: tagama juurdepääsu neile dokumentidele, millele teabenõudja juurdepääsu taotleb ja millele teabenõudjal on juurdepääsuõigus; pidama arvestust tema valduses olevate dokumentide üle

AvTS § 20 sätestab, et teabenõue loetakse teabenõude saanud teabevaldaja poolt täidetuks, kui: teave on teabenõudjale edastatud seaduses sätestatud viisil; teabenõue on edastatud vastavalt kuuluvusele ja sellest on teabenõudjale teatatud; teabenõudjale on selgitatud võimalust tutvuda avalikustatud teabega.

AvTS § 23 sätestab teabenõudest keeldumise alused.

7. kõigepealt esitan vastuväited koos omapoolsete seisukohtade ja põhjendustega Tartu Vangla vastusele 2-5/226-2 seoses minu teabenõude 2-5/226-1 täitmisest keeldumisega.

Teabenõudes taodeldud teavet keeldus Tartu Vangla väljastamast põhjusel, et teabevaldaja on juba väidetavalt taotletavat teavet teabenõudjale (xxx) väljastanud haldusotsustes 6-28/1119-2 ja 6-24/464-2, mis sisaldavad kaupluse ja meditsiiniosakonna juhatajate seisukohti. Tartu Vangla märkis, et nendest vastusest nähtub, et vanglas keelatud eset- ninakarvade trimmerit, pole võimalik seotada, ning et meditsiiniosakond ei tegele xxx poolt teenuse osutamisega.

Tartu Vangla antud väidete osas saan ma nendega nõustuda vaid niipalju, et haldusotsused 6-28/1119-2 ja 6-24/464-2 tõepoolest sisaldavad vangla kaupluse ja meditsiiniosakonna juhatajate seisukohti, kuid kas otsustes väljastatud teave on täielik ja tõene, on kaheldav. Siinkohal pean vajalikuks selgitada seda, et oma teabenõudes olen selgitanud, mis eesmärgil taotlen ma teabe väljastamist. Selgitatud on, et teavet vajan selleks, et kaitsta tulemuslikult oma seisukohti ja õigusi tulevases halduskohtumenetluses. Teabenõudes leidsin, et mul on õigus teada, milline info on juba asutuse kätte kogutud, kas see on tõene ja täielik. Siinjuures juhin inspeksioon tähelepanu asjaolule, et Tartu Vangla ei ole ümberlükkanud minu kahtlusi selle kohta, et taodeldav teave võib sisaldada vanglapoolset õigusvastast tegevust.

Kuigi Tartu Vangla väidab, et taodeldud teave on mulle juba väljastatud, siis selle kohta soovin öelda, et teabe on mulle väljastatud refereeritult, mitte sisu muutmata kujul. Selliselt väljastatud teave ei võimalda mulle kontrollida selle teabe õigust oma õiguste kaitsmise eesmärgil. Kuna Tartu Vangla takistab mul menetluse algusest peale õigusi kaitsta ja neid praktikas realiseerida ja keeldub samuti teabe väljastamisest, on mul alust arvata, et teavet väljastati haldusotsustes osaliselt ehk ainult sellist teavet, mis räägib minu taotletud soodustuste vastu. Ei ole välistatud, et väljastatud teabe on ka moonutatud. Kuna tänaseks olen seoses haldusotsustega tuvastanud terve hulga rikkumisi, siis olen põhjendatud seisukohal, et haldusotsustes väljastatud teabe võib olla eksitav, moonutatud, väljastatud osaliselt ja/või ebatõene.

Tartu Vangla selgitab samuti vastuses, et pöördumiste menetlemisel pöörduiti olulise tähendusega asjaolude väljaselgitamiseks vangla dokumentide haldamise programmi Delta

kaudu vangla kaupluse ja meditsiiniosakonna juhatajate poole, kes lisasid oma seisukohad samasse. Teabevaldaja tõi välja, et xxx pöördumisi menetledes, dokumente, milliste koopiaid oleks võimalik väljastada, ei loodud.

Nagu Tartu Vangla selgitustest nähtub ja Tartu Vangla ka ise tunnistab, päringuid vangla kaupluse ja meditsiiniosakonna juhatajatele tehti ja seda justnimelt olulise tähtsusega asjaolude väljaselgitamiseks. See tähendab, et päringuid ja nendele tehtud vastused sisaldavad menetlusosaliste jaoks olulist informatsiooni. Olen seisukohal, et ka minule kui menetlusosalisele peab olema tagatud võimalus tutvumaks asjasse puutuva teabega. Olen samuti seisukohal, et Tartu Vangla peab ka hea halduse põhimõtetest tulenevalt väljastama mulle päringute ja vastuste sisu muutmata kujul koos kuupäevadega, mis näitavad samuti, millal päringud ja vastused tehtud olid. Siinkohal pean vajalikuks märkida, et need kuupäevad võivad paljastada muuhulgas ka Tartu Vangla õigusvastast tegevust seoses minu ühe teise teabenõude 2-3/129-1 menetlemisega. Selle teabenõude osas pean vajalikuks Tartu Vangla tegevust samuti kontrollida, et kindlaks teha, kas teabenõude registreerimine ja menetlemine selgitustaotlusena oli õiguspärane või mitte.

Ma ei saa nõustuda ka teabevaldaja seisukohaga, et kuna päringute tegemisel ei loodud dokumente (vangla kaupluse ja meditsiiniosakonna juhatajad lisasid oma seisukohad dokumentide haldamise programmis siseselt), et siis ei pea teabevaldaja Tartu Vangla teavet väljastama. Selline Tartu Vangla seisukoht on vastuolus AvTS regulatsiooniga. Leian, et tegemist on elektrooniliste dokumentide loomisega ning et Tartu Vangla omab kõiki tehnilisi vahendeid ja on kohustatud nõutud teavet dokumentide haldamise programmist paberandjal väljastama.

Eeltoodule tuginedes leian, et Tartu Vangla peab tagama mulle taodeldud teavet selleks, et mul oleks võimalik sellega tutvuda, seda kontrollida ning vajadusel sellele kui tõendile tugineda.

Olen seisukohal, et Tartu Vangla keeldumine teabenõude 2-5/226-1 täitmisest on õigusvastane, sest see on vastuolus AvTS regulatsiooni ja eesmärgiga, mille põhieesmärgiks on õiguste kaitse. 8.Nüüd käsitlen ning esitan vastuväited koos omapoolsete seisukohtade ja põhjendustega Tartu Vangla vastusele 6-24/1266-2 seoses teabenõude 6-24/1266-1 täitmisest keeldumisega.

Teabenõudes 6-24/1266-1 taodeldud teavet keeldus Tartu Vangla väljastamast põhjusel, et protokolle ei ole olemas, kuna Tartu Vangla seisukoha järgi menetlustoiminguid (vestlusi) väidetavalt ei protokollitud. Tartu Vangla selgitab vastuses, et vestluste protokollimist ei peetud vajalikuks, sest xxx samateemalised kirjalikud pöördumised ja vangla kirjalikud vastused olid olemas ja suulistes vestlustes jäid ametnikud kirjalikult avaldatud seisukohtade juurde. Tartu Vangla toob välja, et ametnikud olid selgitanud xxx vangla seisukohti suuliselt. Tartu vangla leidis viidates HMS § 18 lg 1 p 2 sättele, et haldusorgan ei pidanud menetlustoiminguid (vestlusi) protokollima, kuna see oli haldusorgani otsustada vastavalt tema enda äranägemisele. Vangla seisukohad jätavad mulje justkui ma taotleksin protokolle, mis peaksid olema koostatud ametnike endi selgituste ja põhjenduste alusel, mitte aga minu õigusvõimelise menetlusosalise selgitatud vastuväidete ja seisukohtadest tulenevalt. Asjaolu, et ametnikud jäid suulistes vestlustes kirjalikult avaldatud seisukohtade juurde, peab paika. Kuid üldjuhul olid ja on vanglapoolsed seisukohad vastuolus minu poolt väljatoodud faktiliste seisukohtadega menetluste algusest peale, mis tõendavad selgelt Tartu Vangla õigusvastast tegevust. Pöördumiste menetlemisel algstaadiumis olen avaldanud toimunud vestluste käigus korduvalt olulisi faktilisi seisukohti ja vastuväiteid (loe nt minu selgitustaotlust 2-3/130-1), mis viitavad ilmselgelt Tartu Vangla õigusvastasele tegevusele, aga vanglaametnikud on neid ignoreerinud. Üheks tähtsaimaks asjaoluks on näiteks fakt, et Tartu Vanglas on kinnipeetavaid, kes on ostanud vangla kaupluse vahendusel ninakarvatrimmeri ja kasutavad seda seadet ka tänasel päeval. Kui Tartu Vangla püüdis alguses mind eksitada ja väitis mulle, et ninakarvatrimmerid on Tartu Vanglas täielikud keelatud esemed ja kinnipeetavate kasutuses neid ei ole olemas, siis hiljem peale minu kirjalike pöördumiste esitamist, tutvustas Tartu Vangla mulle ja teistele kinnipeetavatele läbi elusektsioonis infotahvlile pandud Tartu Vangla 05.07.2018 protokolliga nr-ga 1-7/14, mis oli kuupäeva järgi koostatud poolteist aastat tagasi ning mille kohaselt oli ja/või on võimalik soetada ninakarvatrimmeri ainult meditsiinilisel näidustusel. Seoses uue asjaolu ilmnemisega ja kuna oman informatsiooni selle kohta, et vanglas on kinnipeetavaid, kes on

ostnud ninakarvatrimmeri ilma igasuguse meditsiinilise näidustusega, olin esitanud mitmeid teabenõudeid (2-3/129-2 ja 2-3/130-6) justnimelt selleks, et Tartu Vangla väljastaks mulle teavet selle kohta, et kui palju kinnipeetavaid on ostnud trimmerit ilma med. näidustusega. Neid teabenõudeid ei ole Tartu Vangla samuti täitnud ja seda ilmselgelt põhjusel, et taolise informatsiooni väljastamine tõendaks minu suhtes võrdsuspõhiõiguse (PS § 12) rikkumist, sest teised kinnipeetavad on ju saanud osta ja kasutada ninakarvatrimmereid kuni käesoleva ajani. Seoses teabenõudega 2-3/129-2 on veel teinegi lugu, nimelt selle teabenõude asjus on Tartu Vangla pannud minu hinnangul toime ametialase kuriteo, kuid selle kohta avaldan seisukoha käesoleva vaide lõpus, osas, kus avaldan seisukohti ka Tartu Vangla ametnike umbusalduse kohta. Kuna Tartu Vangla on jätnud täitmata ka teabenõuded 2-3/129-2 ja 2-3/130-6, esitan inspektsioonile ka nende kohta eraldi vaided.

Tulles tagasi teabenõudes taodeldud protokollide juurde, siis selles osas kahtlustan

Ma Tartu Vanglat valetamises ehk seega õigusvastases tegevuses. Vangla väidab, et protokolle pole koostatud ning vangla asub seisukohale viidates HMS § 18 lg 1 p-le 2, et haldusorgan ei olnud kohustatud vestlusi protokollima.

Ma leian, et Tartu vangla püüab mind viidates HMS sätetele eksitada. Vangla viitab HMS § 18 lg 1 p 2 sättele, mis annab haldusorganile võimaluse valida, kas ta peab vajalikuks menetlustoimingu protokollimist või mitte. Kuid selle paragrahvi lõige punkt on üks neljast HMS § 18 lg-s 1 (edaspidi lõige 1) sätestatud punktidest, mis sellist võimalust haldusorganile annab. Mina viitasin aga oma teabenõudes juhin teie tähelepanu HMS § 18 lg 1 p-le 3, mis sätestab, et menetlustoiming protokollitakse, kui toimingu sisu on ütluste, arvamuse või seletuse andmine haldusorganile. Teabenõudes sai väljatoodud, et HMS § 18 lg 1 p 3 on imperatiivne säte, mistõttu ei saa haldusorgan nende toimingute puhul ise otsustada protokollimise vajaduse olemasolu või puudumise üle. Eeltoodud ei ole Tartu Vangla oma vastuses ümberlõkanud ega kahtluse alla seadnud. Ise toon täiendavalt välja, et ka HMS eelnõu seletuskirjas on seadusandja öelnud (tsiteerin): „Menetlustoimingute hilisema õiguspärasuse kontrolli kergendamise eesmärgil sisaldab haldusmenetluse seaduse eelnõu menetlustoimingu protokollimise võimaluse. Haldusmenetluse vormivabaduse põhimõttest tulenevalt ei ole protokollimise koostamine menetlustoimingu läbiviimisel alati kohustuslik, lõige 1 loetleb ammendavalt alused, mille esinemisel tuleks menetlustoiming protokollida.“ Eelnõuseletuskirjas on eraldi lõiguna väljatoodud, et protokollimisele kuulub ka menetlusosalise seletuse esitamine haldusorganile.

Eelnevast tuleneb, et seaduse järgi pidi haldusorgan menetlustoimingute (vestluste) läbiviimisel minu seletusi (olulisi vastuväiteid ja faktilisi seisukohti) protokollima. Täiendavalt pean vajalikuks märkida, et kui viibisin korduvatelt vangla inspektor-kontaktisiku xxx vastuvõttudel seoses menetlustoimingute (vestluste) läbiviimisega, siis vestluse käigus trükkis ametnik tehes pidevalt pause arvutisse teksti. Kuna arvuti monitor oli tema poole siis mina ei näinud mis teksti ta sinna trükkis. Vestluste käigus teksti trükkimine viitab ilmselgelt sellele, et vestlusi protokolliti. Siinjuures tuleb märkida, et tegemist on inspektor- kontaktisikuga, kes töötab Tartu Vanglas alates aastast 2004. Seega ei ole eluliselt usutav, et ametnik ei tunne seadust, mis kohustab teatud juhtudel menetlustoiminguid protokollima. Minu arvates saab antud küsimuses olla kaks varianti. Esimeseks on see, et ametnik jättis teadlikult protokolle koostamata ja rikkus sellega seadust või teiseks variandiks on see, et ametnik koostas protokolle kooskõlas seadusega ja püüab neid minu eest varjata põhjusel, et need sisaldavad olulisi tõendeid kas minu õiguste kaitseks ja/või Tartu Vangla õigusvastase tegevuse kohta. Seda, et Tartu Vangla käitub minu suhtes õigusvastaselt, kinnitab ka asjaolu, et kõik minu kõige olulisemad vastuväited ja seisukohad on jäetud haldusotsuste langetamisel arvesse võtmata.

Märgin lisaks, et kõnealused elektroonselt koostatud protokollid võivad minu arvates asuda lisaks võimaliku Tartu Vangla dokumendihaldusprogrammidele Delta ka kinnipeetavate isikute registris, sest Tartu Vangla direktori 23.01.2019 käskkirjaga nr 1-1/25 (muudetud 23.12.2019 kk nr 1-1/205) kinnitatud „Tartu Vangla teabehalduskorra“ punkti 6.7.1 järgi peab haldusakte kinnipeetavate kohta vormistama lisaks ka kinnipeetavate isikute registris (KIR):

Eeltoodule tuginedes leian, et Tartu vangla püüab mind eksitada ja varjab minu eest olulist tähtsust omavaid tõendeid(protokolle) ja seda põhjusel, et need sisaldavad ja tõendavad Tartu

Vangla õigusvastaseid tegevusi.

Leian, et minul kui menetlusosalisel peab olema a õigus ja võimalus tutvumaks nende protokollidega ning vajadusel neile kui tõenditele tugineda. Samuti leian, et mul on õigus esitada õiguste kaitsmise eesmärgil märgukirju ebaausate vanglaametnike peale nõudmaks neid vastutusele võtmaks õigusvastase tegevuse eest.

9. Kokkuvõtvalt eeltoodud AvTS regulatsioonile ning omapoolsete seisukohtade ning vastuväidetele tuginedes leian, et Tartu Vangla keeldumine teabenõuete 2-5/226-1 ja 6-24/1266-1 täitmisest on õigusvastane. Leian, et Tartu Vangla õigusvastane tegevus, mis seisneb selles, et vangla keeldub väljastamast mulle teabenõuetes taotletud teavet kui olulisi tõendeid, rikub Tartu Vangla minu õigusi saada teavet. Olen seisukohal, et oma selletaolise tegevusega takistab Tartu Vangla mul oma huve ja õigusi vaidlustes seoses haldusotsustega kaitsta.

10. Täiendavalt eeltoodule pean vajalikuks põhjendada oma umbusaldust Tartu vangla ametnike vastu.

Olen esitanud Tartu Vanglale juhtkonnale 25.02.2020 taotluse 6-24/1275-1, milles taotlen usalduse kaotuse tõttu kirjaliku suhtlemisvormi määramist minu ja Tartu Vangla vahel. Antud pöördumises põhjendan usalduse kaotust erinevatele asjaoludele ning juba tuvastatud rikkumistele tuginedes. Kuigi Tartu Vangla tegi taotlusele 17.03.2020 vastuse 6-24/1275-2, olen seda juba vaidlustanud (esitasin Tartu Vangale vaide sellel oleva kuupäevaga 19.03.2020) ning see on hetkel menetluses.

10.03.20 esitasin Tartu Vanglale selgitustaotluse 2-3/854-1 millega nõuan vanglalt selgitust teo kohta, mis viitab ametialasele kuriteole. Antud asjas figureeribki teabenõue 2-3/129-2. See pöördumine on hetkel menetluses ja vastust ei ole veel tehtud. Peale vastuse saamist otsustan, kas pöördun prokuratuuri kriminaalasja algatamise küsimuses või mitte.

Olen seisukohal, et käesolevas punktis viidatud pöördumised ja nende juures või pigem nende sees olevad viited teistele dokumentidele (tõenditele) annab inspeksioonile piisavalt hea ülevaate selle kohta, kui ausalt ja õiglaselt Tartu Vangla ametnikud oma tööd teostavad. Leian seega, et käesolevas vaites püstitatud kahtlused ning usalduse kaotus on põhjendatud ning on piisav vaiete rahuldamiseks.

Viimaseks märgin, et kuna usaldus vanglaametnike vastu kadunud, siis pean vajalikuks kontrollida kõik Tartu Vangla menetlustoiminguid ja tuvastada kõik võimalikud vanglapoolsed rikkumised selleks, et neile tugineda edaspidiste õiguskaitsevahendite kasutamisel.

11. eeltoodu alusel taotlen:

11.1 tuvastada Tartu Vangla tegevuses seadusest tulenevad rikkumised seoses xxx teabenõuete 2-5/226-1 ja 6-24/1266-1 täitmisest keeldumisega;

11.2 Teha Tartu Vanglale ettekirjutuse teabenõudes 2-5/226-1 nõutud teabe (vangla kaupluse ja meditsiiniosakonna juhatajatele tehtud päringud ja nende vastused koos kuupäevadega) väljastamiseks;

11.3 Tuvastada, kas teabenõudes 6-24/1266-1 taotletud teave (protokollid) eksisteerivad või mitte. Juhul kui selgub, et Tartu Vangla valdab sellist teavet, siis palun teha Tartu Vanglale ettekirjutuse selle teabe väljastamiseks;

11.4 Ettekirjutuste täitmata jätmisel, kohaldada Tartu Vangla suhtes sunniraha.

Juhul kui Tartu Vangla leiab, et teabenõuete nõutav teave sisaldab kolmandate isikute andmeid, palun vanglale selgitada, et sellisel juhul on võimalik need andmed kinni katta jms.

TEABEVALDAJA PÕHJENDUSED:

Pöördusite Tartu Vangla poole järelepärimisega. Järelepärimises toote välja, et Andmekaitse Inspeksioonis on registreeritud kinnipeetav xxx vaie Tartu Vangla tegevuse peale teabenõudele vastamisega seonduvalt. Vaide kohaselt esitas xxx 16.02.2020 ja 24.02.2020 Tartu Vanglale teabenõude, milles palus väljastada teabe, mis on seotud pöördumistega nr 6-28/1119 ja nr 6-24/464. Kuupäeval 04.02.2019 koostatud kirjaga nr 2-5/226-2 ja 6-24/1266-2 keeldus Tartu Vangla soovitud andmete väljastamisest põhjusel, et soovitud teave on juba antud varasemalt ning puudub vajadus sama teavet korduvalt väljastada.

Palute vastuseid järgmistele küsimustele:

1. Miks ei väljastatud vaide esitajale tema poolt soovitud teavet?
2. Miks ei väljastatud vaide esitajale vangla pöördumisi, mis tehti vangla kaupluse ja meditsiinosakonna juhatajale.
3. Miks ei väljastatud vaide esitajale vangla kaupluse ja meditsiinosakonna juhataja vastuseid?
4. Kas vangla on täies ulatuses väljastatud vaide esitajale vangla kaupluse ja meditsiinosakonna juhataja vastused?

Anname teada, et vangla vastas kinnipeetavale xxx järgnevalt:

xxx esitas Tartu Vanglale 18.02.2020 ühe pöördumise, mis viseeritud tema poolt 16.02.2020 kuupäevaga ning registreeritud vanglas numbriga 2-5/226-1. Kuupäeval 25.02.2020 esitas xxx uue samasisulise pöördumise, mis viseeritud tema poolt 24.02.2020 kuupäevaga ning registreeritud vanglas numbriga 6-24/1266-1. Pöördumistes taotles koopiaid ametnikele tehtud päringutest ja temaga peetud vestluste protokollidest, seoses vastamisega tema poolt 21.12.2019 ja 16.01.2020 esitatud pöördumistele nr 6-28/1119-1 ja nr 6-24/464-1. Kuna teabenõuded on samasisulised, koostas vangla mõlemale 10.03.2020 ühe vastuse, mille edastas kinnipeetavale 11.03.2020.

Vangla seletas kinnipeetavale xxx järgmist: Tulenevalt haldusmenetluse seaduse §-st 6 on haldusorgan kohustatud välja selgitama menetletavas asjas olulise tähendusega asjaolud ja vajaduse korral koguma tõendeid oma algatusel; tulenevalt § 14 lg 1 p-st 2 protokollib haldusorgan suulise taotluse; tulenevalt § 18 lg 1 p-st 2 protokollitakse menetlustoiming, kui seda peab vajalikuks asja menetlev haldusorgan.

Tulenevalt avaliku teabe seaduse § 23 lg 1 p-st 2 keeldub teabevaldaja teabenõude täitmisest, kui ta ei valda taotletavat teavet; tulenevalt § 23 lg 2 p-st 1 võib teabe valdaja teabenõude täitmisest keelduda, kui samale teabenõudjale on taotletav teave juba antud.

Asjaolude kontrollimisel selgus, et xxx eelnimetatud pöördumised (6-28/1119-1 ja nr 6-24/464-1) registreeriti vangla dokumentide haldamise programmis Delta. Olulise tähendusega asjaolude väljaselgitamiseks pöörduti Delta kaudu (elektroonselt) vangla kaupluse ja meditsiinosakonna juhatajate poole, kes lisasid oma seisukohad samasse. Täiendavate tõendite kogumiseks puudus vangla hinnangul vajadus. Seega ei loodud A xxx pöördumisi menetledes dokumente, mille koopiaid on võimalik väljastada (pöördumistes 2-5/226-1 ja 6-24/1266-1 esitatud nõuded)

Vangla juhtis xxx tähelepanu asjaolule, et vangla poolt 02.02.2020 ja 30.01.2020 koostatud ja xxx väljastatud vastused nr 6-28/1119-2 ja nr 6-24/464-2 sisaldasid juba kaupluse ja meditsiinosakonna juhatajate seisukohti. Vastustest nähtub selgelt, et vanglas keelatud eset – ninakarvade trimmerit, pole võimalik soetada, ning et meditsiinosakond ei tegele xxx poolt taotletud teenuse osutamisega.

Vangla nõustub, et ametnikud selgitasid xxx suuliselt vangla seisukohti, vestluste protokollimist ei peetud vajalikuks, sest xxx samateemalised kirjalikud pöördumised ja vangla kirjalikud vastused olid olemas ja suulistest vestlustest jäid ametnikud kirjalikult avaldatud seisukohtade juurde.

Eelnevast tulenevalt jättis vangla käesolevalt xxx poolt taotletud koopiaid väljastamata. Vangla loeb xxx teabenõuded täidetuks, sest taotletav teave on talle varasemalt juba antud, ning puudus vajadus sama teavet korduvalt väljastada.

Lähtudes eeltoodust on vangla väljastanud xxx tema poolt soovitud, vanglal olemasoleva teabe täies ulatuses.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

AvTS § 3 lg 1 sätestab, et avalik teave on mis tahes viisil ja mis tahes teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave, mis on loodud või saadud seaduses või selle alusel antud õigusaktides sätestatud avalikke ülesandeid täites. Seega saab teabenõude korras küsida koopiaid asutuse valduses olevatest dokumentidest või väljavõtteid asutuse andmekogust. Eeltoodud teabele saab juurdepääsu piirata üksnes seaduses sätestatud korras (AvTS § 3 lg 2).

Porotokollide väljastamata jätmine

AvTS § 23 lg 1 punkt 2 lubab teabenõude täitmisest keelduda kui asutusel puudub soovitud teave. Tartu Vangla on 10.03.2020 teabenõude vastuses selgitanud, et vestluste protokollimist ei peetud vajalikuks. Kui vanglal ei ole soovitud protokoll olemas, ei ole võimalik seda ka teabenõude korras väljastada. Seega jääb vaie protokollide väljastamata jätmise osas rahuldamata.

Vangla kaupluse ja meditsiinosakonna juhatajatele tehtud pöördumiste väljastamata jätmine

Vastuses inspektsiooni järelepärimisele on Tartu Vangla selgitanud järgmist: „*Olulise tähendusega asjaolude väljaselgitamiseks pöörduiti Delta kaudu (elektroonselt) vangla kaupluse ja meditsiinosakonna juhatajate poole, kes lisasid oma seisukohad samasse. Täiendavate tõendite kogumiseks puudus vangla hinnangul vajadus. Seega ei loodud xxx pöördumisi menetledes dokumente, mille koopiaid on võimalik väljastada (pöördumistes 2-5/226-1 ja 6-24/1266-1 esitatud nõuded).*“ Antud juhul jääb inspektsioonile arusaamatuks, miks ei ole võimalik Deltast teavet väljastada. Selgitame, et teabenõude korras saab küsida asutuses olemasolevaid dokumente, väljavõtteid dokumentidest või **andmekogudest**. Seega tuleb Tartu Vanglal uuesti läbi vaide teabenõue osas, milles vaide esitaja soovis vangla kaupluse ja meditsiinosakonna juhatajatele tehtud pöördumisi ja kas väljastada vaide esitaja soovitud teave, kui puudub alus teabenõude täitmisest keeldumiseks või keelduda teabenõude täitmisest, kui selleks on seadusest tulenev alus. Keeldumise korral tuleb viidata õiguslikule alusele ja põhjendada keeldumist.

Vangla kaupluse ja meditsiinosakonna juhatajate vastuste väljastamine

Tartu Vangla on oma vastuse Andmekaitse Inspektsioonile märkinud, et “*Vangla juhtis xxx tähelepanu asjaolule, et vangla poolt 02.02.2020 ja 30.01.2020 koostatud ja xxx väljastatud vastused nr 6-28/1119-2 ja nr 6-24/464-2 sisaldasid juba kaupluse ja meditsiinosakonna juhatajate seisukohti. Vastustest nähtub selgelt, et vanglas keelatud eset – ninakarvade trimmerit, pole võimalik soetada, ning et meditsiinosakond ei tegele xxx poolt taotletud teenuse osutamisega.*“ Samas ei anna see täit selgust, kas Tartu Vangla väljastas kogu soovitud sissekande või väljendas vangla juhatajate peamiseid seisukohti selles küsimuses. Seega tuleb Tartu Vanglal uuesti läbi vaide teabenõue osas, milles vaide esitaja soovis vangla kaupluse ja meditsiinosakonna juhatajate vastuseid ja kas väljastada vaide esitaja soovitud teave, kui puudub alus teabenõude täitmisest keeldumiseks või keelduda teabenõude täitmisest, kui selleks on seadusest tulenev alus. Keeldumise korral tuleb viidata õiguslikule alusele ja põhjendada keeldumist.

/allkirjastatud digitaalselt/

vaneminspektor
peadirektori volitusel